

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 28. Quidam actus physicè plures sint unum vel multiplex numero peccatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42521

fert ac sequitur *Busenb. relatus l. 4. n. 1101.*, dicunt esse tot peccata, quot Horæ sunt omiffæ, sed *Nav. Lugo & alii* probabiliter dicunt esse unicum, majus vel minus, prout plûs vel minûs omittitur, quia omnes Horæ referuntur ad unum officium constituendum, faciuntque unum objectum.

11. Si quis intendat per tris Festa non audire Missam, sunt tris peccata, quia sunt tris objecta, *Borgia n. 21.* Si autem Festo incidente in Dominicam non audiat Missam, *Nav. Con. & alii* dicunt esse duo peccata, sed probabilius est cum *Suar. Vasq. Sanch. Compt. d. 103. f. 4. n. 11.* esse unicum, quia est moraliter unum præceptum, conformiter ad dicta n. 137. de jejunio, adeoque est unum objectum. 166.

Q. 23. Quandoam actus physicè plures sint unum vel multiplex numero peccatum. *R. Quæ Busenb. relatus n. 146. de hoc* habet, sunt magis elucidanda. Itaque in genere dicendum est, tum actus physicè plures, esse unum numero peccatum, quando ita uniuntur, ut æstimatione prudentum censeantur una actio in genere moris; tum autem esse plura, quando non ita uniuntur: sed manet difficultas, quandoam censeri debeant ite uniri, nam sæpe sunt actus planè diversi rationis, qui tamen concurrunt ad unum peccatum; sæpe ex uno actu fiunt plures, quia fit interruptio; sæpe idem actus ex eodem impetu repetitur, neque satis sciri potest, an actus illi physicè plures, censeri debeant esse moraliter plures, an unus. Circa actus plures, qui concurrunt ad unum peccatum, serviunt seqq. Regulæ:

1. Si multi actus spectent ad eandem con- 168.
sum-

summationem peccati, & intendantur ex eodem fine principali, quamvis sint valde diversi, sunt unum numero peccatum: v. g. Titius optat scilicet mortem Caji, emit arma, aptat sclopetum, quærit Cajam, etiam per aliquot dies, inquit *Dicafl. De Poenit. d. 9. n. 73.*, tandem inventum trajicit globo & postmodum confodit gladio; hæc sunt plures physicè actiones, & diversæ rationis, sed quia sunt sibi subordinatæ in ordine ad consummandum homicidium, & ex eadem immutata voluntate tendunt in eum finem, sunt unum numero peccatum, ideoque satisfacit in Confessione Titius dicendo, occidi hominem. Similiter si Sampronius sermones turpes, oscula, tactus habuerit cum eadem muliere in ordine ad copulam ex eis secutam, sunt unum peccatum eum copula, & satisfacit dicendo, semel habui illicitam copulam, nec opus addere de tactibus, osculis aut sermonibus, multò minùs de eorum numero, cum enim illa communiter soleant comitari & ex se ordinentur ad copulam, hæc intellectà satis intelliguntur, *Dicafl. n. 101.* Quòd si sequantur statim post copulam sine intentione novæ copulæ, *Nav. Lorca* & alii cum *Castrop. t. 1. d. 3. p. 1. n. 5.* putant adhuc non fore distinctum peccatum, quia erunt veluti complementum prioris copulæ, è contrà *Suar.* & alii multi dicunt fore distinctum, quia ex natura sua sunt inchoatio copulæ, ergo post copulam erunt inchoatio novæ copulæ; hanc sententiam *Averis q. 72. f. 2.* meritò suadet confitentibus velut tutiorem, *Dicafl. autem n. 75.* agnoscit utramque in & extrinsecè probabilem, sed pro claritate sic distinguit, si illa continuè intendantur velut

com-

complementum prioris voluptatis, sentit cum Nav., si intendantur ad novam copulam vel cum periculo pollutionis, tenet cum Suar., si ex neutro fine intendantur, sed in ipsis sistatur velut aliis voluptatibus, rectè dicit fore distinctum secundùm se peccatum. Quòd autem J. Sanchez. apud Castrop. dicit adhuc fore unum peccatum, quamvis longa interruptio fuisset inter copulam & ista consequentia, admitti non debet, quia non apparet, quomodo censerì possiat complementum præcedentis, nisi statim post, quasi ex eodem imperu contingant.

2. Si plures ejusmodi actus externi per intentionem operantis ordinentur ad diversos fines malos, erunt multiplex peccatum, hinc si Titius primò voluisset tantùm vulnerare, & postea ex alia ira vel malitia occideret Cajum, essent duo peccata speciatim explicanda: si Sempronius faciens oscula & tactus noluisset copulam, quamvis hæc ob auctam libidinem postea sequeretur, deberent tactus & oscula speciatim explicari, & quidem addito eorum numero, uti & tum, si facta essent, & non esset secuta copula, quamvis fuisset intenta, quia quando vel animo vel re ipsa in illis sistitur, habeat suam in se malitiam diversam à malitia peccati ulterius consummati, uti habet communis & certa cum Dicast. n. 76. & Less. in auct. v. Confessio, cas. 10. Idem est, si mala voluntas fuerit retractata, & post eam reassumptam sequatur homicidium vel copula, tum enim sunt plura peccata, quia sistebatur in illa prima voluntate, nec ista prævia ampliùs referebantur ad consummationem peccati, cum quo facerent unum, hinc licet postea

stes

Rea sequatur consummatio, dicere debet, totum
 volui occidere aliquem; occidi aliquem: totum
 habui turpes tactus; habui copulam &c. *Castrop*
 p. 2. n. 2.

170. 3. Quamvis peccans ordinet plures actus ex-
 ternos ad unum finem, si tamen illi actus de se
 non spectent ad consummationem unius pecca-
 ti vel operis, sed in se fiat completi, non idcirco
 erit unum numero peccatum sed multiplex.
 hinc pollutio semper debet speciatim explicari,
 quamvis facta sit ex intentione copulæ, quia
 se non ordinatur ad copulam, sed est contra fi-
 nem copulæ, cujus finis est generatio. Similiter
 qui ex una intentione habendi centum ducatos
 centenis vicibus moraliter interruptis furatur
 etiam eidem homini ducatum, facit centum nu-
 mero peccata, quia singuli actus ex se non ordi-
 nantur ad invicem, idcircoque singuli separati, sunt
 plena consummatio externa voluntatis interne
 mortaliter peccaminosæ, unde non satisfacit
 dicendo, furatus sum centum ducatos, sed ad-
 dere debet, per centum vices. Similiter Sacer-
 dos, qui die Natalis Christi ter legens Missam
 ter communicat in mortali, ter peccat, quamvis
 Missas ordinaret ad quemcumque unum finem,
 uti rectè *Stoz* l. 1. p. 3. n. 584., quia singulæ Mis-
 sæ & Communiones sunt actus de se completi
 in ratione Sacrificii & convivii spiritualis; ubi
 contra si sumptâ hostiâ & distributâ per duas ho-
 ras communiõne sumeret reliquas particulares,
 esset unum peccatum, quia sumptio hostiæ &
 particularum pertinet ad consummationem unius
 Sacrificii, non obstante tantâ interruptione
 physicâ.

4. An ille, qui continuo tempore in mortali
 absolvit centum poenitentes, centies peccet, non
 ita est certum; negant aliqui cum *Rodrig.* apud
Escob. l. 8. n. 230., & *Lugo*, *Diana*, *Gob.* *Stoz*, *Spo-*
rer n. 435. dicunt esse saltem probabile, quod
 tantum semel peccet, quia videtur esse unum
 ministerium, hinc putant satis esse, si dicat, se-
 mel absolvi plures in mortali; sed dicendum est
 cum *Bonac. Possiv. Escob. Ovied.* n. 115. *Dicast.* à v.
 85. *Borgia* q. 6. n. 23. *Platel.* De Sacram. n. 74. to-
 ties peccare, quoties absolvit, tum quia admini-
 stratio Sacramenti toties est completa, neque
 una spectat ad alteram, tum etiam quia singulis
 Sacramentis fit gravis injuria: Et ob eandem
 rationem videtur probabilius cum *Vasq. Con. De*
Sacram. q. 64. n. 35. *Castrop.* p. 3. n. 8. *Oviedo* n.
 14. *Dicast.* De Sacram. d. 3. n. 234., quod ille qui
 continuo tempore in mortali 100 hominibus
 dat Communionem, supposito quod Commu-
 nionem distribuere in mortali sit mortale, cen-
 ties peccet mortaliter, quia singulae Communio-
 nes sunt convivium spirituale completum respe-
 ctu singulorum, neque una harum actionum or-
 dinatur ad alteram, sed est completa ministratio
 Sacramenti: oppositam tamen sententiam, nem-
 pe esse unum numero peccatum, docent etiam
 multi, inter quos *Henriq. Fill. Diana*, *Merchant.*
Platel n. 73. *Busenb.* l. 6. p. 1. n. 86. referendus: &
 probabile esse agnoscit *Bosca* De Sacram. d. 1. f. 7.
 n. 175. Hoc verum est, fore unum peccatum, si
 Sacerdos eidem communicanti daret plures ho-
 stias, uti rectè *Dicast.* supra, quia est unica Com-
 munionio.

171.

172.